

3. 10. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Excindační žaloba v souvislosti s účinky § 206 odst. 4 ZOK

Vrchní soud v Praze se v řízení vedeném pod sp. zn. 7 Cmo 229/2020 v tzv. kauze Písařící vs. Bárta zabýval otázkou vlivu běhu excindačního řízení na šestiměsíční lhůtu upravenou v § 206 odst. 4 ZOK ve znění účinném do 31. 12. 2020, a to sice, zdali se podáním excindační žaloby tato lhůta staví.

Vrchní soud v Praze vyřešil tuto záležitost následovně:

Ust. § 206 odst. 4 z.o.k. ve znění do 31. 12. 2020 je obecným ustanovením mířícím na nutnost zpeněžit podíl společníka společnosti s ručením omezeným jsoucího v konkursu. Ovšem, je-li takovýto podíl předmětem žaloby na jeho vyloučení z majetkové podstaty (do níž byl v insolvenčním řízení zahrnut), nesmí být takovýto podíl insolvenčním správcem zpeněžen (kromě výjimek stanovených zákonem).

Podíl ve společnosti s ručením omezeným, jsoucí předmětem excindační žaloby dle § 225 i.z., má tak speciální právní režim /po dobu počátku běhu lhůty k podání excindační žaloby až do jejího skončení a po dobu řízení o podané žalobě až do jeho pravomocného skončení/, jenž jej neumožňuje zpeněžit (vyjma zákonem stanovených výjimek), protože zcela logicky nemůže běžet a také ani neběží po tuto dobu lhůta šesti měsíci pro jeho zpeněžení dle § 206 odst. 4 z.o.k. ve znění do 31. 12. 2020.

Kromě logického výkladu totéž vyplývá i z výkladu systematického, kdy ust. § 206 odst. 4 z.o.k. ve znění do 31. 12. 2020 je ustanovením obecným, dopadajícím na situace, kdy podíl v s.r.o. není předmětem excindační žaloby, zatímco § 225 i.z. je ustanovením speciálním, kdy majetek, včetně podílu /ten je ve smyslu § 31 z.o.k. a § 496 a násl. o.z. nehmotnou movitou věcí/, vylučovaný z majetkové podstaty resp. jenž může být z majetkové podstaty vyloučen, nesmí být po zákonem stanovenou dobu (§ 225 odst. 4 i.z.) insolvenčním správcem zpeněžen (s výjimkami viz. § 225 odst.4 a 5 i.z.). S podílem tudíž dle speciální právní úpravy nesmí být naloženo tak, že je zpeněžen, což znamená, že šestiměsíční lhůta dle § 226 odst. 4 z.o.k. ve znění do 31. 12. 2020 se po tuto dobu staví.

Jednou ze základních postulátů výkladu zákonných ustanovení je, že systém práva tvoří harmonický celek s vnitřně souladnou a provázanou koncepcí. Touto optikou je nutné nahlížet i na jednotlivá dílčí ustanovení zákonů, ve vzájemných souvislostech, nikoli izolovaně. V daném případě je provázanost ust. § 206 odst. 4 z.o.k. ve znění do 31. 12. 2020 (nicméně rovněž i dle § 206 odst. 3 z.o.k. ve znění od 1. 1. 2021) a ust. § 225 i.z. zřejmá, viz výše uvedené. Insolvenční správce nesmí po stanovenou dobu (§ 225 odst. 4 i.z.) podíl v s.r.o. jsoucí předmětem žaloby zpeněžit ani s ním jinak naložit, přičemž zákonodárcem předvídaná lhůta 6ti měsíců ke zpeněžení dle § 206 odst. 4 z.o.k. resp. § 206 odst. 3 z.o.k. v příslušných zněních natolik krátkou, že v ní za běžného chodu událostí ani nejde dosáhnout pravomocného rozhodnutí - skončení excindačního řízení.

V případě připuštění opačného výkladu, než zastává odvolací soud (viz. výše) - šestiměsíční lhůta by běžela i během probíhajícího excindačního řízení, byl by takový výklad nelogický, nesystematický a nesystémový, odporující zamýšlenému účelu předmětné - dotčené právní úpravy. Tímto účelem je ponejprv vyjasnit sporné resp. sporované zahrnutí majetku do majetkové podstaty insolvenčním správcem, a až teprve poté, co je soudem pravomocně stvrzeno, že tento majetek je součástí

majetkové podstaty, takovýto majetek zpeněžit za účelem uspokojení věřitelů v rámci insolvenčního řízení.

Platí tedy, že nemůže-li po shora řečenou dobu insolvenční správce majetek jsoucí předmětem excindační žaloby zpeněžit, nemůže tak zpeněžit ani podíl dle § 206 odst. 4 resp. odst. 3 z.o.k. V daném případě bylo podáno dokonce několik excindačních žalob /navíc přímo osobami ovládajícími žalovanou ad 3), včetně osoby žalobce a žalované ad 2) /, což znemožnilo insolvenčnímu správci předmětný podíl v šestiměsíční lhůtě zpeněžit, nemohla lhůta marně uplynout ani s ohledem na objektivní nemožnost zpeněžení.

Odvolací soud proto uzavírá, že šestiměsíční lhůta dle § 206 odst. 4 resp. odst. 3 z.o.k. po dobu řízení o excindační žalobě neběží, protože došlo k jejímu stavení podáním první excindační žaloby (viz výše).

Závěr:

Podáním excindační žaloby v insolvenčním řízení se staví běh šestiměsíční lhůty dle § 206 odst. 4 ZOK ve znění účinném do 31. 12. 2020.

Shora uvedené závěry, jak ostatně uvádí i sám Vrchní soud v Praze, se použijí i v režimu právní úpravy účinné od 1. 1. 2021 (viz recentní znění ust. § 206 odst. 3 ZOK).

JUDr. Vladimír Janošek,
advokát

trvale spolupracující s

Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5 - Smíchov

Tel.: +420 731 773 563
e-mail: janosek@arws.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení – nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)